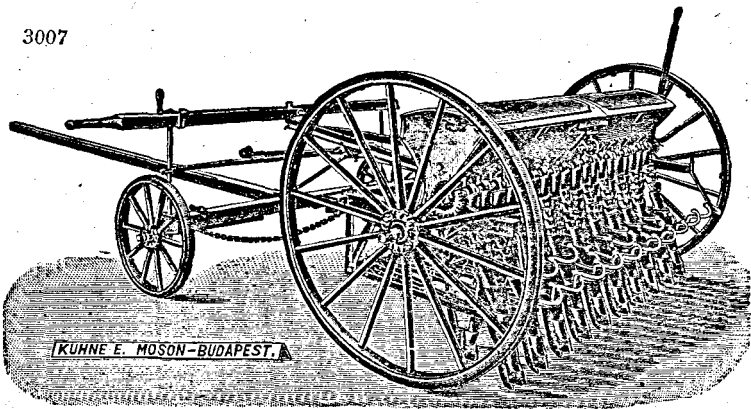

3007

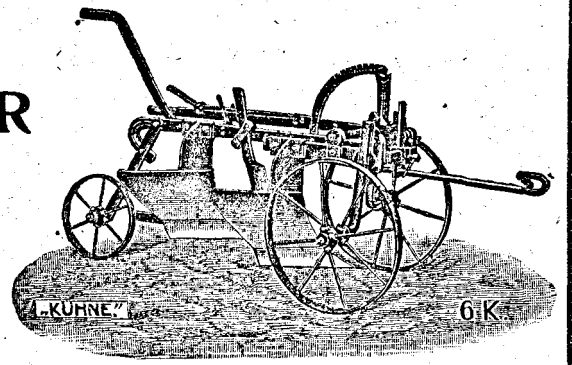

Tarlóhántásra: ◆

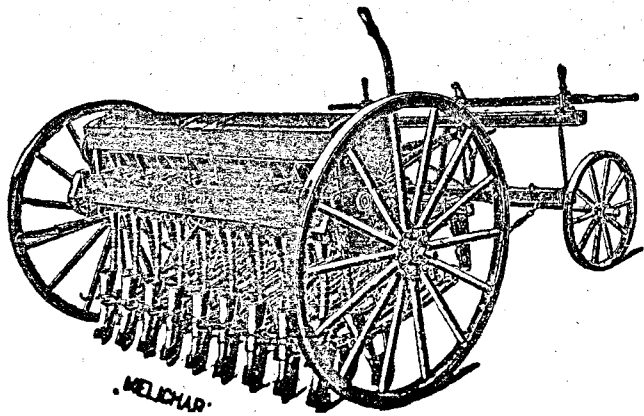
négyvasu ekéket, hat- és nyolcvasu kultivátorokat, továbbá elsőrendű egy- és többvasu ekéket, különféle boronákat, hirneves „Mosoni Drill” és „Vera II” sorvetőgépeket, sorbetrágyázó „Royal Drill” kombinált vetőgépeket, láncos műtrágya-szorókat,

rostákat, szüretelő eszközöket stb. szállít:

KUHNE „MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZV.-TÁRS. Főraktár: Budapest.
◆
MOSONBAN. Fiókraktárak:
Debrecen, Temesvár,
Kaposvár, Szabadka.

IMPERATOR

műtrágyaszóróval egyesített sorbavető- és sorbetrágyázó egyetemes vetőgépeink értékes előnyei a jelenlegi viszonyok mellett különösen fontosak. Az e géppel elérhető: **egyenletes vetés,**

valamint a **műtrágya sorbavetése** a vetőmag és műtrágya nagyfoku megtakarítását eredményezik.

EREDETI
MELICHAR „UNIKUM DRILL”

sorvetőgépeink szerkezeti egyszerűségükben rejlő tökéletességüknel és jó munkateljesítményüknel fogva világhírnévre tettek szert. **Óvakodjunk utánzatoktól!**

Bächer Rudolf – Melichar Ferencz

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond Budapest, VI., Teréz-körut 26. sz.**

3152

Név és védjegy
törvényes
szabadalom

Patkánin

patkányirtó szer

ingyen küld Reitter Oszkár főkapitány, Patkánin gyárának vezetősége Nagybecskerekén.

Tökéletes biztos eredményről jótállás.

3173

Tökéletes biztos eredményről jótállás.

Reitter Oszkár nagybecskereki főkapitánynak teljesen biztos hatású találmánya (nem mérge) emberre és állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elegendő körülbelül 120 patkány kiirtásához. Ismertető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságokhoz hány doboz szükséges a teljes kiirtáshoz. — kérésre

KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTAR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám.

3006

□□□

Alapjai: 3 millió 347,000 korona.

Elfogad: takarékbetétet legelőnyösebb kamatoztatás mellett

és azokat a moratórium korlátozó határozmányaitól eltekintve

bármikor azonnal visszafizeti,

miáltal módot óhajt nyújtani a közönségnek, hogy pénzteléseit a háboru tartama alatt is biztos helyen elhelyezhesse.

Uj intézeti székházában külön e célra épített páncceltermében

tűz- és betörésmentes rekeszeket

és értékeket tartalmazó ládák részére

tesort tart a közönség rendelkezésére.

Benzin

helyett ajánlunk teljes felelőség mellett

Bensolint.

3205

Hatósági engedély nélkül használható.

Ára 100 kilónként 150 korona hordonként. 50 korona előleg küldendő be.

**KELLNER és SCHANZER,
Budapest, Kálmán-utca 3. szám.**

Magánjáró gőz- és benzinmotorok, gazdasági gépek, darálók, malmok raktára.

Mintegy **510 hold**

szántó, kaszáló és legelő,

6 és fél hold egyéves szőlő ültetvény,
Oláh-Dálya, Alsófehér megye,
Szászsebes vasútállomástól 7 km.

1915. október 1-től

bérbe kiadó!

Gazdasági munkálatok aug. 1-től megkezdhetők.

Zárt ajánlatok **aug. 20-ig:**

az erdélyi püspöki uradalom

jószágigazgatóságához,

Gyulafehérvárra

beadandók, ahol a feltételek is megtekinthetők.

3206

Középkorú, hadmentes, nő, kis-családu

gyakorlati gazdatiszt

24 évi általános jó praxissal és bizonyítvánnyal, ki egy 3000 holdas birtokot önállóan kezelt,

azonnalra

tiszti vagy ispáni állást keres.

Beszél magyarul és románul.

Cimét megmondja a kiadóhivatal.

3193

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGGÉSZITŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

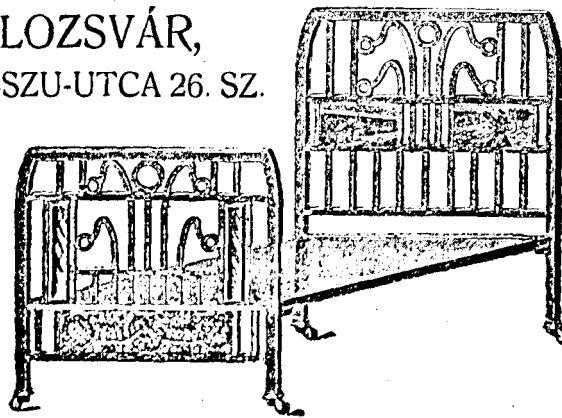
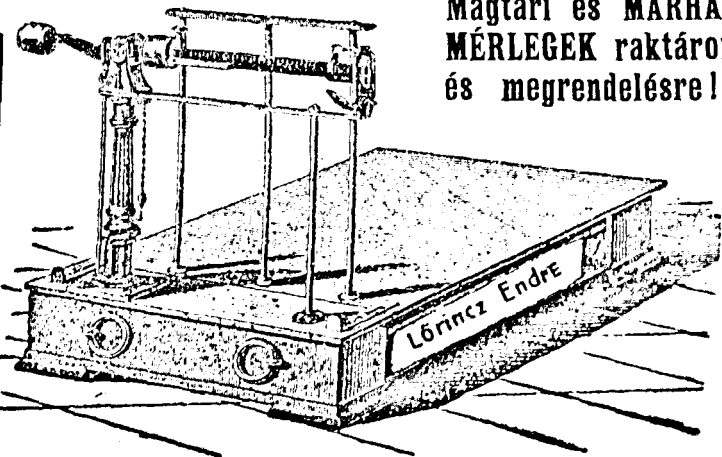
3111

Magtári és MARHAMÉRLEGEK raktáron és megrendelésre!!

ELVÁLLAL:

Vas és fémből előállítható szakmájába vágó minden munkát. Kórházak, szállodák, gazdaságok, istállók, tehenészetek stb. fa, vagy fémbutorral való berendezését. Folyósó, lépcső és sirrácok készítését. Gazdasági és kerti kerítések Kerti butorokat és sátrakat. Réz- és vaságyakat és butorokat, stb.

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSHÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK

Költségvetéseket és rajzokat kívánatra díjtalanul
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJEBLENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
◇ A LAP-TELEFON SZÁMA: 158. ◇

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Szemle	241
Az állam és a termés	242
Az idei lóhere és lucerna magtermelés	242
Kormányintézkedések	243
Vegyes közlemények	244
Hirdetések.	

SZEMLE.

A 43—50 éves katonák és az őszi vetés.

Hála Istennek: az idén nem éhezünk ki. Az itthon maradt öreg, gyermek és nő-gazdák szántottak, vetettek és immár arattak is. A mindenható adott a buzgó munkához jó időt és jó esőket. Van és lesz mindenféle gabonából annyi, hogy nekünk is elég lesz és szövetségeseinknek is jócskán juttathatunk belőle.

Idáig a dolog rendben van. És most nézzünk előre. Mi lesz a jövő évi termésével. Most következnek az őszi munkálatok. Az őszi szántások és a jövő évi búza elvetése. Tudjuk, hogy ez mennyi és milyen kiadós mezei munkát kíván. Az őszi vetések ideje főképpen: szeptember és október hónapokra esik, de sűrűn belenyúlik a szezon a november hónapba is, sőt néha még decemberbe is. Attól függ, hogy milyen kedvező az időjárás.

Az elmúlt ősszel — azt hisszük: nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy — főképpen a 43—50 éves generáció tette a földbe a ma dúsan aratott fehér kenyér magot.

Nagyon kérjük földmivelésügyi miniszterünket, hogy — amennyire csak a hadi állapot engedni fogja — működjen közre abban az irányban, hogy ez a korszak még az idén is vethesse el a magyar őszi búza magját és a lehetőségig legalább október végéig, sőt november közepéig hagyassék itthon a jövő évi kenyér érdekében. . . .

Meg aztán a behívás sorrendjében is talán utoljára hagyhatnók a jobb búzatermő vidékek öreg katonáit.

*

Mi lesz az elesettek földbirtokával?

Olyan nagy kérdés ez, amellyel mielőbb és minél intenzívebben foglalkoznunk kell.

A B. H. tegnapi számában Jankó Miksa dr. ír erről a problémáról s írásából ideiktatjuk a következő részletet:

»A háboruban vilézkedő katonák aránytalanul nagyobb része a földművesek közül került ki, egyrészt, mert túlnyomó része ez az ország lakosságának, másrészt, mert a földműveléssel, mint foglalkozással jár az egészség, ezek között terem legtöbb katonának való testalkat.

Egyformán ismerve el minden foglalkozási ágbelinek bátorságát, emellett némileg a földműves javára számítva azt, hogy nagyobb ellenálló képességénél fogva, betegségben kevesebb halt el a harc tere körül, mint más foglalkozásbeliekből, végre is csak azt állapíthatjuk meg, hogy igen sok törpe-, közép- és nagybirtoknak elesett vagy elhalt a gazdája, vagy rokkant meg oly módon, hogy a földjét tovább nem művelheti.

A harctéren elesett birtokos kétszeres veszteség a földművelésre, mert java kor- és erőbeliek voltak s nagy kérdés, hogy a család kezén marad-e a birtok, akármi átmeneti intézkedéssel, vagy eladó lesz. Nagyon valószínű, hogy — nem részletezve itt azokat a körülményeket, amelyek abban az egy mondatban tömörülnek, hogy: meghalt a kenyérkereső — több ezerre rug majd az eladó kisebb-nagyobb birtokok száma a háború után.

Következik, hogy az eladók és vevők közötti arány törvénye szerint a földbirtok ára leszáll, ami nagy veszteség annak az utódnak, aki amúgy is sújtva, kénytelen-ségből adja el a földjét, másrészt idegenek beözönlését fogja előidézni, ami most, amikor ugyanis megfogytunk, talán még rosszabb, mintha gazdátlan maradna az eladó föld.

Ezen más, mint állami intézkedés, nem segíthet. Vegye meg az állam.

Nagy sor ezt úgy kimondani, mintha ez csak afféle félvállrólaló, könnyű dolog lenne. Pedig hát mégis meg kellene tenni s ha tíz ingünk rámenne is, mert ezzel háritanánk el a háborúnak egyik veszedelmes utókövetkezményét.

És hogy igazán fogantja legyen, nem olyan nyögve-nyeléssei kellene hozzáállni, melyről az alföldi ember mondja, hogy nemakarás a vége, hanem azzal a nagy energiával, amelynek most járjuk az iskoláját.

Szükséges, hogy az állam mint vevő tegye rá a kezét lehetőleg sok esetben, a háborúban elesettek eladó földbirtokára:

mert csak annak van módjában ezt

a céllal pénzzel győzni, de másrészt lehet is, mivel erre pénzt mindig kaphat, hiszen ha a földbirtok árnyatlását fel is tartóztatja, mindemellett lehet annyi nyereségre kilátása, amennyit a kölcsönpenz kamata és költsége kitesz;

mert vevőkről az állam gondoskodhatik leghatásosabban helyes telepítőpolitika és az Amerikába kivándoroltak visszasegítése által;

mert az állam várhat legtöbb ideig arra, hogy letörlessék a föld árát a vevők és végre:

mert ha nem teszi rá a kezét, hát majd elvégzik helyette a spekulánsok, de aligha az állam érdekében és a háború által sújtottak istápolására.

Megszivlelésre érdemes idea foglaltatik e sorokban és különösen minálunk, a nemzeti birtokpolitika aktuálisának klasszikus hazájában — lesznek sokan, akik ezt a gondolatot nem szeretnék elaludni látni.

*

Az állatok és állatállományunk.

Napi 6—7000 darabra tehetjük azt a mennyiséget, amit honvédő dicső katonáink vágóállatban elfogyasztanak. Egyszerűen és könnyen kiszámíthatja magának minden gazda, hogy szarvasmarha állományunk hány %-a fogyott el idáig, az egy éves háború alatt. És láthatjuk azt is, hogy ez a fogyasztás mily óriási mértékben apasztja különösen igás-ökör készletünket. És ez az, ami leginkább a gazdaközönség husába vág.

A kis gazda s bizony elég sűrűn a nagy is, azt hiszi, hogy nó, most, vagy soha: el kell adni mind, amit csak így, vagy úgy, jól, rosszul nélkülözni lehet, mert most pompásan magas az ár, ezidők szerint 2.40—2.50 korona. Ki tudja mi lesz ezután. Hirtelen béke, váratlan nagy áresések.

Hát nem szabad így gondolkozni! Mert nem lesz oly hirtelen béke s ha lesz is béke, nem lesz rohamos áresés. Talán nem is lesz 8—10 évig áresés a szarvasmarha árakban, mert annyi idő kell a kifogyott állomány helyreállítására, nem is beszélve a béke utáni, rohamosan fejlődő, nagy keresletről!

Ne siessünk tehát állataink piacra hajtásával!

—i.

A nagy munkáshányra való tekintettel szerezzük be a „Sidedelivery” kombinált rendsorgyűjtő és szénaforgató gépet. Használható: 1., mint a rendsorokat oldalt lerakó **rendsorgyűjtő**, 2., mint a rendsorokat önmagukban egyuttal meg is forgató **rendsorforgató**, 3., mint **szénaforgatógép** és 4., mint **rakáskészítőgép**. Legelőnyösebben beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél
(Budapest, V. Alkotmány-utca 29. szám.)

3003

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsónadrágok, gallérok, kélzélők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálóingek és kabátok. Fiu- és leánykafehérmű minden nagyságban és minőségben, állandó raktár.

Sárga Kristóf utócai

fehérmű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 3. szám.
 Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon ebédlő és futószőnyeg gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

Az állam és a termés.

A gabonatermést törvényadta jogánál fogva lefoglalta a magyar állam. Ez a dolog ugyan a több oldalról, különösen a magyar gazdatársadalom részéről sürgett szabad kereskedelmi forgalomnak éppen az ellenkezője, de azért korántsem kárhozható, mert a legmagasabb árak egyidejű megszabásával a kormány egyidejűleg elvágta az utját a gazda bőrére menő erkölestelen spekulációnak is. Buzát, rozsot, árpát stb. további eladásra nem vehet más, mint az állam, illetve annak megbízottja, a Haditermény Részvénytársaság. Ennek külső szervei, megbízottjai gyűjtik össze az ország termését és felsőbb utasítások szerint gondoskodni fognak majd kellő elhelyezéséről. A cél az, hogy a termésből jusson mindenkinek, aki jogos igényt tart rá, jusson — bár a fogyasztó szempontjából talán kissé magas áron — de mindenesetre, hogy közkeletű szóval éljünk: kukoricamentesen.

A termelő a kormányrendelet értelmében szeptember hó 15-ig köteles termését a saját szükségletére szánt, nemkülönben a helybeli fogyasztásra eladott készletét kívül bejelenteni, illetve megvétele fölajánlani. Közérdekű szervezetek is vásárolhatnak tagjaik részére, az adásvételi ügyleteknek azonban szeptember hó 15-én be kell fejeződniük, vagyis ez időtől kezdve a termésnek, vagy közvetlen, vagy közvetve megtelelé szervezetek útján a fogyasztók birtokában kell lenniük. Hogy miért? — annak egyszerű magyarázata van: a legmagasabb árak csak szeptember hó 15-ig érvényesek, ezután pedig a dolgok kérelhetetlen logikája és az eseményekből származó természetszerűség alapján a gabonaáraknak okvetlenül változniuk kell.

Az események, főleg a haretér szívet-leket rezgésbe hozó, reményt és hitet gerjesztő nagy eseményei arra engednek következtetni, hogy az őszi hónapokra csökkenni fognak a gabonaárak. Az elfoglalt területek termése, a zsákmányolt készletek is a mieink lesznek s nagyon valószínű, hogy a szomszédos semleges országok gabonatermése is utat fog találni hozzánk, már is nagy mindenhol a behozásra váró készlet. Az őszi hónapokra tehát minden okosan s hazafiasan gondolkozó magyar gazda elég jogosan számíthat tehát áresésre s ha véletlenül hozzá nem értőktől, vagy rosszhiszeműektől félrevezetve az ellenkezőre számít, akkor nem igazi magyar gazda, hanem rosszakaratu spekuláns és gyáva, aki megérdemli, hogy rajta veszítsen az üzleten. Erkölcsi és jól felfogott anyagi

érdekek követelik tehát, hogy a szükséges kivül senki ne dugja el a termés fölöslegét.

Ha úgy hozta az idők sora, ám rendelkezék a természettel az állam. Az állam becsületén, a kormány közegeinek készsége fog mulni, hogy az idén a fogyasztók igényei ki fognak elégítődni, mert termés, hála Istennek van. A gazdabecsület azonban megköveteli, hogy az állam, illetve a kormány rendelkezéseit már a saját anyagi érdekében is szem előtt tartsa mindenki. Ha a gazdatársadalom évtizedek óta emelt fővel tudja hirdetni, hogy a buza nem lehet önző spekuláció tárgya, ehhez a meggyőződéséhez ragaszkodják különösen a mostani nehéz időkben.

Kétségtelen, hogy a termelési költségek óriási emelkedése s a mindenhol tapasztalható drágaság miatt sok gazda lelkében felvetődik a kérdés: miért ne kereshetnék én is? Ráférne határozottan minden magyar gazdára a több kereset, ámde ismételjük, hogy erre aligha van kilátás. A becsületes keresetnek ma egyedüli módja a termésnek mielőbbi eladásra kész állapotba való hozatala s az állam, illetve annak megbízottai részére való eladása. Ismerve a gyors egymásutánban pergő eseményeket, ennél jobb tanácsot nem adhatunk.

Az idej lóhere és lucerna magtermelés.

— Az „O. M. G. E.“ átirata az „E. G. E.“ elnökségéhez. —

Tisztelt Elnökség!

A földművelésügyi miniszter ur Önagyméltósága a lóhere és lucernamag termelés biztosítása érdekében a kincstári birtokok igazgatóságaihoz rendeletet intézett, amelyben felszólította őket arra, hogy mindenütt ott, ahol a takarmánytermelési viszonyok azt megengedik, a lóhere és lucerna második kaszálását hagyják meg magnak. Együttal utasította a gazdasági felügyelőket is arra, hogy a magánbirtokok figyelmét is hívják fel erre a körülményre és őket a lóhere és lucernamag termelésére buzdítsák. A nagyméltósági miniszter urnak ez az intézkedés rendkívül fontossága és szükséges, hogy a gazdaközönség saját érdekében a legnagyobb mértékben felkarolja azt.

Lóhere és lucernamagtermelésünk ugyanis, dacára annak, hogy elég jelentékeny kivitelünk van belőle, hazai szükségletünket egészen fedezni nem képes, amit különösen az utóbbi évek statisztikai adatai igazolnak leginkább, amennyiben ezen takarmánymagvakból kivitelünk

mennyiségét állandóan meghaladó behozatalunk volt. Nem szükséges bővebben fejtegetnünk annak fontosságát, hogy állattenyésztésünk fentartása és fejlesztése érdekében a lóhere és lucerna termesztésének hazánkra nézve milyen nagy jelentősége van és hogy ennek következtében mennyire fontos az, hogy ezen vetőmagvakból szükségletünk teljes mértékben biztosíttassék. De amennyiben az ez irányban követendő hathatós buzdítások következtében lóhere és lucernamagból a saját szükségletünket meghaladó mennyiség állíthatnék elő, a tultermelés veszedelmétől akkor sem kell félni, mert feleslegünket kétség kívül magas áron leszünk képesek Németországban értékesíteni Németország ugyanis lóhere és lucernaszükségletének legnagyobb részét Oroszország, Franciaország és Olaszországból szerzi be, amely államokkal háboruban lévén, onnét semmi körülmények között sem lesz képes szükségletét behozatal útján fedezni. De feltéve azt a körülményt, hogy a háború megszűnne arra az időre, amidőn lóhere és lucernamag termesztésünk értékesítésére kerül a sor, még akkor is biztosak lehetünk feleslegünknek Németországban való jó értékesítéséről, mert hiszen ezen államok közül Oroszország és Franciaország jelentékeny területei a háború szünterül szolgálván, amely vidéken pedig köztudomás szerint minden termelés jóformán szünetel, ezen államokból Németország lucerna és lóheremagszükségletét megközelítő mértékig sem lesznek képesek fedezni.

Azzal a kéréssel fordulunk tehát a tekintetes Elnökséghez, hogy a maga hatáskörében közrehatni és működése területén minden eszközzel buzgólkodni méltóztassék, hogy a gazdák lóhere és lucernatermésük második kaszálását okvetlenül magtermelésre fordítsák, hogy ezáltal a hazai szükséglet minden körülmények között biztosítható legyen.

Ezen intézkedésnek lehető gyorsnak és sürgősnek kell lennie, mert köztudomás szerint a lucernának és lóherének második kaszálása későbbön áll és hogy ha ez takarmánytermelésre használtatik, abból az idén már magot természeteni nem lehet.

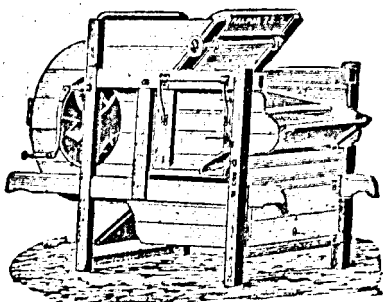
Az ügy fontosságára való tekintettel sürgős és hathatós intézkedést kérve vagyunk kiváló tisztelettel

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége nevében:

OsztróLuczky s. k.
 elnök.

Rubinek s. k.
 igazgató.

Mutschenbacher s. k.
 titkár.

Minden gazdaságban :: Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és nélkülözhetetlenek. :: legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„EREDETI KALMÁR-ROSTÁK“
és „HERKULES“ TENGHERIMORZSOLÓK
KALMÁR ZS. és Társa, Hódmezővásárhely

különleges terménytisztító gépgyár és vasöntöde.

Ezévi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

3004

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

**A m. kir. miniszteriumnak 952—1915.
M. E. számú rendelete**

a buza-, rozs-, árpa-, tengeri- és burgonyakészleteknek, valamint az ezekből előállított lisztnek és rizslisztnek vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912.: LXIII. t.-c. 16. §-ában, valamint az idézett törvénycikket és az 1912.: LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914.: L. t.-c. 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Buzát, rozsot, árpát, tengerit és burgonyát, valamint az ezekből előállított lisztet és a rizslisztet nem postai polgári forgalomban vasuton, hajón vagy gépkocsin a város vagy község területén kívül eső helyre csak szállítási igazolvány mellett szabad szállítani.

Vasuti és hajózási vállalatoknak az előbbi bekezdésben említett életszükségleti cikkeket fuvarozás vagy tárolás végett csak úgy szabad elfogadniok és átvenniök, ha a feladó a fuvarlevél mellett a szállítási igazolványt is bemutatja.

2. §.

A szállítási igazolványban lakóhelyének és lakásának kivételével meg kell nevezni azt, aki az árut tovaküldi (feladó) és a címzettet, akinek részére a szállítás történik; továbbá meg kell jelölni az áru nemét, súlyát, a feladási és a rendeltetési állomást, valamint az időt, amelyen belül a szállításnak történnie kell, végül a szállítási igazolvány kiállításának helyét, évét, hónapját és napját. Az igazolványt az azt kiállító hatósági személy aláírásával és hivatalos pecsétjével látja el.

A vasuton vagy hajón való szállítás céljára szolgáló szállítási igazolványt a jelen rendelethez csatolt minta szerint kell kiállítani. Ezt a mintát kell használni megfelelő változtatásokkal gépkocsin való szállítás esetében is.

A szállítási igazolvány csak az evégből rendszeresített hivatalos úrlapon állítható ki és azt a kiállított igazolványokról vezetett hivatalos jegyzék folyószámával el kell látni.

Ha a szállítás fuvarlevéllel történik, a szállítási igazolványt a fuvarlevélhez hozzá kell fűzni és az árut felvevő állomásnál annak jeléül, hogy szállításra már használtatott, a feladó állomás keletbélyegzőjével le kell bélyegezni.

A szállítási igazolványokat saját küldeményekre nézve az Országos Gazdasági Bizottság maga állítja ki, egyéb küldeményekre nézve pedig a földművelésügyi miniszter utasítása szerint az az elsőfoku közigazgatási hatóság, amelynek területén a feladó állomás van. Elsőfoku hatóságok: kis- és nagyközségekben a főtisztviselő, rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitány, illetőleg helyettesük, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács által megbízott tisztviselő, Budapest székesfővárosban a kerületi előjáró vagy helyettese, Fiume városában és kerületében a tanács által megbízott tisztviselő.

Horvát-Szlavonországokban azt, hogy a szállítási igazolványt, mely szervek állítják ki, a bán rendelettel szabályozza.

Az igazolvány helyeg- és illetékmentes; kiállításáért díj nem jár.

3. §.

Vasuti vagy hajózási állomás által fuvarozás vagy tárolás végett 1915. évi március

hó 29. napja előtt már átvett küldeményekről szállítási igazolványt bemutatni nem szükséges.

4. §.

Aki az 1. §. ellenére ott említett életszükségleti cikket közforgalmu vasuton igazolvány nélkül fuvarozásra felad, vagy gépkocsin, vagy hajón igazolvány nélkül szállítat, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914.: L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a magyar királyi államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el.

5. §.

Ez a rendelet 1915. évi március hó 29. napján lép életbe. Hatálya, amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott és végrehajtás tekintetében a horvát-szlavonországi önkormányzat részére fenn nem tartott jogviszonyokra vonatkozik, Horvát-Szlavonországokra is kiterjed.

Budapesten, 1915. évi március hó 17.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Rendelet a hadbavonult gazdatisztek szerződéséről és járandóságairól. A kormány szombaton rendeletet adott ki, a melyben a katonai, vagy ezzel egy tekintet alá eső szolgálatot teljesítő gazdatisztek, valamint visszamaradt családtagjaik járandóságáról, valamint a velük kötött szolgálati szerződések hatályáról intézkedik. Az azonnal életbelépő rendelet szövege a következő:

1. §. Ha a gazdatiszt katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esik (1380—1915. M. E. számú rendelet 3. §-a) és emiatt gazdatiszti szolgálatának teljesítésében három hónapot meghaladó időre akadályozva van: az akadályozás idejére az első három hónapon túl járandóságait nem követelheti.

A birtokos azonban (1900.: XXVII. t.-c. 28. §.) köteles a gazdatisztnak a szolgálat helyén birt lakásban visszamaradt családtagjait a lakás, a kert, a kikötött állattartás és tüzelőanyag egészének, valamint a gazdatiszt minden egyéb természetbeli járandósága felének élvezetében meghagyni.

Ha a gazdatiszt a természetbeli járandóságnak vagy azok egy részének megváltása fejében készpénz-illetményben részesül, a visszamaradt családtagok részére ezen készpénz-illetménynek felét kell kiszolgáltatni. Ha pedig a gazdatisztnak a lakáson, kerthasználaton, állattartáson és tüzelőanyagon, vagy ezeknek készpénzbeli járandósága, sem ilyenek megváltása fejében kikötött készpénz-illetménye nincs, a visszamaradt családtagok részére a gaz-

datiszt egész készpénz-illetményének harmadrésze jár.

Ha azonban a visszamaradt családtagok az állam részéről hadisegélyben részesülnek, ezen hadisegély értéke a családot — a lakás, kert, állattartás és tüzelőanyagon kívül — ezen rendelet szerint megillető járandóságok értékébe betudható.

2. §. Ha a birtokos az olyan gazdatiszt szolgálati szerződését, aki katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esik, felmondás útján megszüntetni kívánja, a felmondást — amennyiben ennek helye van — az 1900.: XXVII. t.-c. 15. §-ában meghatározott vagy a szerződésileg megállapított időre gyakorolhatja, és azt írásban a gazdatisztnak vele közös háztartásban élő feleségével, nagykorú gyermekével, vagy szülőjével szemben is kijelentheti.

A felmondást a távollevő gazdatiszttel szemben az 1874.: XXXV. t.-c. 101. §-ában megfelelően közjegyző útján is hatályosan ki lehet jelenteni.

Amíg a gazdatiszt a felmondás ideje alatt katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esik, járandóságai tekintetében szintén az 1. §. szabályai irányadók.

Az 1. §. második és harmadik bekezdésében említett járandóságokat a birtokos mindaddig, amíg a gazdatiszt katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esik, a felmondás és a szerződésnek a felmondás következtében megszűnté után is kiszolgáltatni köteles. A lakásból való kiköltözésre a gazdatiszt családjának 30 napi időt kell hagyni attól az időponttól számítva, amelyben a családnak az 1. §. második és harmadik bekezdésében említett járandóságokra való joga megszűnik.

3. §. A birtokos által esetleg kirendelt helyettes lakása és élelmezése tekintetében az 1900.: XXVII. t.-c. 10. §-ában foglalt szabály arra az időre is áll, amely alatt a gazdatiszt az 1. §-ban említett okból szolgálatának teljesítésében akadályozva van és családja az 1. §. második bekezdésében említett járandóságokat élvezzi.

Ugyanez áll az akadályozás megszűntetése után is arra az időre, ameddig a helyettesnek alkalmazása tart.

Ha a birtokos által kirendelt helytest és családtagjait a gazdatisztnak a birtokostól természetben nyújtott lakásában a visszamaradt családtagok mellett megfelelően elhelyezni nem lehet: a birtokos a gazdatiszt visszamaradt családtagjai részére ugyanabban a községben a körülményeknek megfelelő más lakást ajánthat fel, úgy azonban, hogy az átköltözésre melynek költségeit a birtokos viseli — a családtagoknak legalább 30 napi idejük maradjon. Ily lakásváltás esetében a helyettes élelmezéséről a visszamaradt családtagok többé gondoskodni nem kötelesek. A visszamaradt család-

ládtagok a felajánlott lakást nem kötelesek elfogadni, ha a lakásváltozás következtében az 1. §. második bekezdésében említett többi járandóság élvezetében lényegesen akadályozva lennének.

4. §. Ha a katonai szolgálatot teljesítő vagy ily személlyel egy tekintet alá eső gazdatiszt a szerződés fennállásának ideje alatt meghal, az 1900. XXVII. t.-c. 11. §-át kell alkalmazni. Ez akkor is áll, ha a halál a felmondás ideje alatt következett be.

5. §. A jelen rendelet szabályai nem nyernek alkalmazást akkor, ha a felek a jelen rendelet életbelépte előtt bármely módon másképp állapodtak meg.

A jelen rendelet életbelépte után létrejött megállapodások, amennyiben a jelen rendelet szabályaitól a gazdatiszt hátrányára térnek el, hatálytalanok.

6. §. A birtokos, amennyiben a gazdatiszt járandóságait megállapodás nélkül a jelen rendeletben meghatározottnál nagyobb mértékben szolgáltatotta ki, a többi-
tet sem vissza nem követelheti, sem a jelen rendelet szerint még kiszolgáltató járandóságokba be nem számíthatja.

Az 1. §-ban említett három hónapi időbe azonban azt az időt is be lehet számítani, mely alatt a gazdatiszt a jelen rendelet életbelépte előtt katonai szolgálatot teljesített, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénnel egy tekintet alá esett.

Cserzőanyagokról való gondoskodás.

Miután ugy közgazdasági szempontból, mint a hadvezetőség érdekeire való tekintettel is szükségesnek mutatkozik, hogy az országnak, valamint Ausztriának és Németországnak cserzőanyag szükséglete a tengerentuli cserzőanyag nagy hiánya dacára is a lehetőségig biztosítható, Báró Gillányi Imre földművelésügyi miniszter az erdőhatóságokat körrendeletben utasította, hogy az elősorolt körülményekre s a cserzőanyagoknak ebből folyó kedvező értékesítésére ismételtén hívják fel az erdőbirtokosok figyelmét, kiknek üzemterv szerint a folyó évben esedékes vágásterületein cserkéreg termelésre alkalmas tölgy, illetve fenyőfa állomány kerül kihasználásra. Ennélfogva az erdőbirtokosok kötelesek a faárverési hirdetményekben a kéregnek erre a célra való kihasználhatóságának kitüntetésére, fenyőfélénél pedig a kéreg a faanyagtól elkülönítve kell értékesítés alá bocsátani. A kéregnek üzemtervtől eltérő értékesítését, a fenyőfélénél azonban egyáltalán nem engedélyezi a miniszter, de a tölgyfaállományról az üzemtervtől való eltérés elfogadható lesz, hogyha a kihasználás kérelmezett faállomány kérére erre a célra tényleg alkalmas, ha az illető erdőbirtokot ez idő szerint is sarjerdő üzemmódban kezelik és ha a kihasználás foganatosítását erdőgazdasági szempontok nem gátolják.

A korpá- és kukoricaszükséglet biztosítása.

Gróf Tisza István miniszterelnök a következő leiratot intézte a gazd. egyesületek elnökségeihez: Értesitem a Gazdasági Egyesületet, hogy az állattenyésztés és állathizlalás szempontjából egyaránt nagy jelentőségű korpaszükséglet biztosítására a magyar kir. kormány is figyelemmel van és szem előtt tartja az érdekelt állattulajdonosok ezen óhajításainak megvaló-

sítására alkalmas intézkedéseket. Hasonlóképp rajta lesz a kormány, hogy az ideai kukoricatermésből emberi táplálékra minél kisebb mennyiség vonassék el s annak mentől nagyobb része a mezőgazdaság részére állattenyésztési célokra álljon rendelkezésre.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Közélelmezési zavarok.** A „Gazdaszövetség” a Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja foglalkozván a városi piacokon mutatkozó beteges tünetekkel, melyek a közlelmezési zavarokat okozzák, megállapítja, hogy a földmivelő osztály mindenkor készséggel áll a városi fogyasztó közönség rendelkezésére, ha az elfajult piaci viszonyok rendezéséről van szó. A termelők sohasem kívánhatnak többet, mint azt, hogy a termelési költségeken kívül azt a polgári hasznot megkeressék terményeiken, a mit a falusi élet, szerény igényei megkövetelnek. Ezt a városi fogyasztó közönség is szívesen megadja. Annál érthetlenebb, hogy a falusi termelők és a városi fogyasztók egyre távolabb lesznek egymástól, a helyett, hogy közelednének. Ha a fogyasztó közönségnek nincs módjában a termelőkkel közvetlen összeköttetésbe lépni, a városi hatóságok gondoskodjanak róla, hogy ilyen nehéz időkben a legszükségesebb élelmiszerek ne másodkézből kerüljenek a lakosság konyhájára. Tessék már most bevásárolni krumplit, zöldséget, hogy a télen legyen mit ennie a közönségnek. Minden egyes terményre nézve nem lehet megszabni az árakat. Erre nézve már több helyütt történt kísérlet, de az eredmény az lett, hogy az árusok elmaradtak a piacról. A főlöszleges közvetítők kiküszöbölése nélkül nem lehet rendet csinálni. Hamis humanizmus az, a mely arról beszél, hogy ezeknek is élni kell. Élni élhet mindenki, de mikor a keresők százezrei a harctéren véreznek, mikor a harctéren levő termelők asszonyai és gyermekei verejtékes munkával termelnek és a városi lateiner osztály szinte koplalva várja a viszonyok javulását, más munka is kínálkozik kenyérkeresetül, mint a felesleges közvetítésen való nyereszkesedés. Az éhezőkön gyakorolt vámszedést meg kell szüntetni. Pozsony városa a fogyasztók szervezeteivel lépett összeköttetésbe a falvakban a városi piacnak tojással és baromfival való ellátása érdekében. Esztergom városában most alakult meg a városi lakosság fogyasztási szövetkezete. Az osztrák városokat Salzburg városa most hívja teltre a tultengő közvetítés kiküszöbölése érdekében. Ugy látszik a helyzet tisztázódik már s ezzel a közlelmezési zavarok orvoslása is helyes irányba terelődik, mert ez az egy bizonyos, hogy a türelmetlen viszonyok javulását csak ezen az uton lehet elérni.

— **A gabonaszállítás biztosítása a MÁV-on.** A vasuti kocsihány lehetőségek érdekében, ami a termésnek a mai háborús forgalmi viszonyok között amugy is felette nehéz elszállítása szempontjából a rendesnél is fokozottabb jelentőségű, Tolnay Kornél, a MÁV. elnöke, a következő rendeletet adta ki:

A monarchia vasutainak kocsiparkja a jelenlegi háborús viszonyok mellett

rendkívüli teljesítményekre van hivatva. E kocsiparkkal kell a hadiforgalom lebonyolítása mellett egyidejűleg a monarchia kereskedelmét, továbbá ipari és mezőgazdasági szükségletét is kielégíteni. E rendkívüli forgalom lebonyolítása folytán állandóan nagy kocsihány mutatkozik, melynek megszüntetésére egyedüli mód a kocsik alkalmas kihasználása és azok keringésének lehető gyorsítása. E célunkat azonban csak akkor érhetjük el, ha az egész katonai és államvasuti személyzet tudatában van annak, hogy mily nagy fontossága van a kocsik gyors keringésének és helyes kihasználásának. Mindenkint ama tudat kell, hogy vezéreljen, hogy a háderő és állam ellen bünt követ el, ha csak egyetlen kocsit is kihasználatlanul ok nélkül hagy vesztegelni a pályaudvaron. A hadiforgalom szükségletét a háboru egész tartama alatt okvellenül fedezni kell, ennél fogva minél több kocsit szükségeltetik a hadiforgalom lebonyolításához, annál kevesebb kocsit bocsátható a polgári forgalom rendelkezésére. A monarchia területén fekvő összes vasutakon a legutóbb megtartott kocsirovanesolás alkalmával megállapított, hogy az egész kocsiparknak csak 25 százaléka volt vonatokkal mozgásban, míg 75 százaléka az állomásokon állott. Az állomásokon talált kocsikból 12.400 oly fedett és nyitott rakott kocsit volt, mely három napnál tovább vesztegelt kirakatlanul az állomásokon. E számok igazolják azt a nagy fontosságot, mely a kocsik gyors ki- és berakásához fűződik. A harcoképeség érdekében nyomatékosan utasítom összes állomásainkat, hogy a kocsik gyors keringésének biztosítására a legnagyobb követelményeknek megfelelően, minden lehető kövessenek el.

— **Őszi búza vetőmagot óhajtok venni nagyobb mennyiségben. Ajánlatokat fél kg.-os átlagmintával elap kiadóhivatalához kérek küldeni, honnan azt hozzám juttatják. K. F.**

4453

— **A lefoglalt kisüstök.** A honvédelmi miniszterium elrendelte, hogy a szesztermelők kötelesek a hadicélokra igénybe vett pálinkafőzők kisüstjeit a katonai igazgatásnak átadni. Ezeknek a katonai célokra igénybe vett főzőkészülékeknek egy részét azonban a községekben ideiglenesen tovább is meghagyják. A termelőktől átvett készülékeket a fémátvételi bizottságnak küldik el, az árát pedig egy későbbi rendeletben fogják megállapítani. Egy másik rendelet az átvételi bizottságok felállításáról és a szeszadóbejelentésről intézkedik.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Szénát szalmát

bármily mennyiségben legjobb árban értékesítünk.

Mezőgazdasági Értékesítő Vállalat,
Budapest, Üllői-ut 55 sz.

3204

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapított: 1900-ban. Alapított: 1900-ban.
Igazgatóság Budapesten IX. Kalvin-tér 10. Saját székházában

Biztosításokat elfogad tűz-, jég- és betöréses-lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módozatok szerint előnyös föltételek mellett.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 14 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzletle-
teslegéből közgyűlési határozat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgató-
sághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők
közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban
készséggel szolgál az igazgatóság.

A szövetkezet biztosítékai 1914 XII. 31.:

Alapítványi üzletrészek és üzletrészek	2.550.760 — K
Díjtartalékok és díjátvitel (levonva a biztosítást il- lető részt)	3.421.937,58 „
Háztartalékok (evonva a viszontbiztosítást illető részt)	386.879,10 „
Külön és egyéb tartalékok	640.502,27 „
A szövetkezet kötelezettségeinek fedezetére minde- nek előtt az évi díjbevétel és kamatjövede- lem szolgál, az kitétt 1914-ben	7,358.260 — „
	14,358.339,76 K

Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett

tűzkarokban	15.050.000 — „
jégkarokban	7.072.000 — „
Biztosított érték tűzben 1914. évben	960.000.000 — „
„ jégben	63.500.000 — „
Életfuzlet állománya	19.013.428 — „

A „Gazdák Biztosító Szövetkezete” alapítása és fiókintézménye a
„GONDVISELÉS” Országos Központi Segélyező-Társulat Budapest, IX. Kalvin-tér 10.,
mely társulat tagjai részére 50 koronától 1000 koronáig terjedő te-
metési segélybiztosítást nyújt, népbiztosítási osztálya keretében pe-
dig 2000 koronáig hozomány, katonai és vegyes biztosításokat köz-
vetít minden orvosi vizsgálat nélkül.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGGYORSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megsza-
vazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET

bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

3001

Erdélyi Gazda

szerkesztősége és kiadóhivatala

Attila-u. 10.

Telefonsz. 158 Telefonsz.

Szuperfoszfátot

és minden egyéb mű-
trágyaféléket ajánl a

3011

Zsákot, Zsineget,

3009

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vá-
sároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

FISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest,
V., Nádor-utca 31-33. szám.

Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZO-
intézet Kérjen ajánlatot

3010 I.

Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet

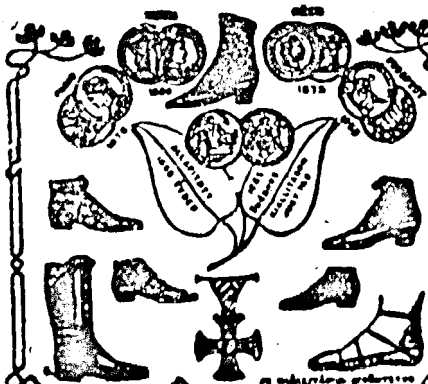
Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Föhlivja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangú műhe-
lyében a legjobb anyagból, legújabb divat szerint készült közkedveltségű
férfi és női cipőraktárára

3008

Megrendelés után készít amerikai és francia vagy bármily tetszés szerinti fazonu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő neküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

Haszonbérbe adó birtok

A hunyadvármegyei O.-Bretteye község határán fekvő
**357 hold szántó, 20 hold kert,
67 hold rét, 21 hold legelőből**

álló kitünő karban lévő tagosított birtok, 5 szobából álló házzal és a megfelelő gazdasági épületekkel együtt, haláleset miatt haszonbérbe adó. A birtok a M. Á. V. Piski—Petrosenyi fővonala mellett, M.-Bretteye állomás közvetlen közelében fekszik. A birtokhoz egy kétköví lizstelő malom is tartozik, amely kívánságra szintén haszonbérbe vehető, hasonlóképen megvásárolható a birtok állat- és egyéb gazdasági felszerelése, egy szállítható nyers olaj cséplő garnitúrával együtt. Felvilágosítással szolgál:

Özv. Török Gézáne u. p. O.-Bretteye és Apáthy Árpád főügyész Déván.

3208

Sz. 3367—1915.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a felügyeletem alá tartozó Magyarigeni (Alsófehérmegye, vasuti állomás Sárd-Magyarigen) birtokon:

50	Hliter	Leányka,
76.50	"	Finom vegyes
57.50	"	Som (Furmin)
23.50	"	Rajnai rizling
9.50	"	Carbenet

Összesen 217.00 Hliter.

A gerendkereszturi birtokon (vasuti állomás Aranyosgyéres):

56.99	Hektiliter	Vegyes
5.23	"	Olasz rizling
14.88	"	Vegyes (műélesztős)

Összesen 77.10 Hektiliter.

Az alsódetreheimi birtokon (vasut állomás Aranyosgyéres):

		16.70	Hliter	vegyes
A folti birtokon (vasuti áll. Szászváros)		27.00	"	"
A marossolyosi birtokon (v. áll. Déva)		38.00	"	"
A nagygorozsloi	" (v. áll. Zsibó)	5.00	"	"

Összesen 380.80 Hliter, 1914.

évben termelt bor a Felügyelőség hivatalos helyiségében, (Kolozsvár Bocskay-tér 19. sz.) folyó év augusztus hó 23.-án d. e. 11 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekapcsolt nyilvános árverésen elfog adatni.

Ajánlatok nem csak az összes készletre, hanem a részletes feltételekben foglaltak szem előtt tartásával egyes tételre is tehetők.

A szóbeli árverés befejezte után a zárt írásbeli ajánlatok beérkezésük sorrendjében bizottság előtt bontatnak fel.

Zárt írásbeli ajánlattevők kötelesek az ivenkint 1 K bélyeggel és 10% bánatpénzzel, valamint sajátkezű aláírásukkal ellátott ajánlataikat a jelzett időig a Telepítési Felügyelőséghez annál is inkább benyújtani, mert elkésztett és távirati uton érkezett, valamint utóajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

A részletes eladási feltételek a hivatalos órák alatt (d. e. 8-tól d. u. 2-ig) ugy a felügyelőségnél, mint a felsorolt birtokkezelőségeknél megtekinthetők és kívánatra a Felügyelőség által érdeklődőknek posta útján, díjmentesen megküldetnek. Ajánlattevő köteles kijelenteni, hogy a részletes feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az érdekelt kezelőségekhez intézendő megkeresésekre borminta lit.-kinti 1 K borérték és a csomagolási költségek utánvételezése mellett küldetik.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatott, köteles a bort a folyó évi szeptember hó 30-ig feltétlenül átvenni és elszállítani, mely határidőn belül a megvett bort a kincstár saját igáin szállítja a fent megjelölt vasuti állomásokra.

A leszámolás megtörténtkor a vételár után járó III. fok. bélyegilleték vevő által az ellennyugtán lerovandó.

Borügynökök jutalékban nem részesítettnek.

Kolozsvár, 1915. július hó 29-én.

M. kir. Telepítési Felügyelőség.

Drága a benzin és kevés.

A legolcsóbb és legbiztosabb üzemgép a

SZAB. ASTRA gázlokomobil,

mert kb. 450 gr. faszenet fogyaszt óralóerőnként és hazai faszéntermelésünk korlátlan.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezér-ügynöksége Budapest, Vilmos-császár-ut 32. szám.